

18. Desember - Tilgivelse - Del 2

Timian hadde ikke sovnet godt. Han lå våken og tenkte på beveren og måka. To venner som var blitt splittet av et uhell og sinne.

Tidlig om morgenen gikk Timian tilbake til bekken. Der sto beveren, fortsatt alene, og slet med den nye damen. Det gikk tregt. Det så tungt ut.

Måka satt på samme stein som dagen før, og så på.

"God morgen," sa Timian til beveren.

"Morgen," grunnet beveren uten å se opp.

Timian begynte å hjelpe med å bære kvister. De jobbet side om side i stillhet. Etter en stund sa Timian: "Dette går mye tregere alene, ikke sant?"

"Jeg klarer meg fint," sa beveren stivt.

"Men tenk om måka hjalp? Han kan fly og bære kvister fra langt unna..."

"NEI!"

De jobbet videre i stillhet. Men Timian la merke til at beveren kastet blikk bort på måka innimellom. Og i de blikkene var det ikke bare sinne. Det var også sorg.

"Savner du måka?" spurte Timian stille.

Beveren stoppet opp. "Det... det spiller ingen rolle."

"Jo," sa Timian. "Det spiller rolle. Hva føles best – å være sint eller å få en venn tilbake?"

"Det er ikke så enkelt!" Beveren satte seg ned på en stein. "Måka ødela alt jeg hadde bygd!"

"Ved et uhell," minnet Timian.

"Men det gjør fortsatt vondt! Alt arbeidet mitt – borte!"

Timian satte seg ved siden av beveren. "Jeg forstår at det gjør vondt. Men vet du hva som gjør enda mer vondt? Å miste en venn."

Beveren sa ingenting, men en ny tåre rant nedover kinnet.

"Måka har sagt unnskyld så mange ganger," fortsatte Timian. "Han vil hjelpe. Han vil gjøre det godt igjen. Men du vil ikke la Ham få sjansen."

"Fordi jeg er redd!" utbrøt beveren plutselig. "Hva om det skjer igjen? Hva om måka ødelegger den nye damen også?"

"Hva om han ikke gjør det?" sa Timian mildt. "Hva om måka har lært? Hva om dere sammen kan bygge en enda bedre dam?"

Beveren så bort på måka. Måka så tilbake med store, håpefulle øyne.

"Jeg... jeg vet ikke om jeg kan tilgi..."

"Tilgivelse er ikke å si at det som skjedde var greit," sa Timian. "Tilgivelse er å slippe taket på sinnet. Å gi en venn en ny sjanse."

I det øyeblikket fløy måka bort til dem. I nebbet hadde han noen perfekte kvister. "Jeg... jeg fant disse. De er sterke. De vil holde bedre enn de gamle kvistene. Jeg lærte om hvilke kvister som er best. Så det aldri skal skje igjen."

Måka la kvistene forsiktig foran beveren. "Jeg er så lei meg. Jeg ville aldri gjøre noe som skadet deg med vilje. Du er min venn. Vennskap er viktigere for meg enn noe annet."

Beveren så på kvistene. Så på måka. Så på Timian.

"Hvis jeg tilgir deg," sa beveren sakte, "betyr det ikke at det ikke gjorde vondt."

"Jeg vet det," sa måka. "Og jeg vil alltid huske det. Jeg vil alltid være forsiktig."

Beveren tok et dypt pust. "Vil... vil du hjelpe meg bygge en ny dam? En bedre dam?"

"JA!" Måka hoppet opp og ned. "Jeg vil hjelpe så mye jeg kan!"

De begynte å jobbe sammen. Måka fløy og hentet sterke kvister. Beveren bygde med kunnskap og erfaring. Sammen arbeidet de, snakket, lo litt – forsiktig først, så mer og mer.

"Dette blir faktisk en bedre dam enn den forrige," sa beveren etter en stund. "Fordi vi bygger den sammen. Og fordi vi bygger den med kunnskap om hva som ikke fungerte sist."

I det øyeblikket lyste snøkrystallet med en niende glød – myk og varm som en klem.

"Tilgivelse," sa Timian og smilte. "Det er å slippe på sinnet og gi andre nye sjanser. Det er å velge vennskap over å ha rett."

Beveren og måka jobbet side om side. "Jeg er glad jeg tilga deg," sa beveren stille.

"Jeg er glad du gjorde det," sa måka. "Jeg skal aldri glemme denne sjansen du ga meg."

Ved solnedgang sto den nye damen ferdig – sterkere, finere, bedre enn den gamle. Bygd sammen. Med tilgivelse som fundament.

På veien hjem lyste krystallet varmt. Ni verdier! Bare tre igjen! Og bare seks dager til julaften.

"Tilgivelse frigjør," sa Timian til pappa. "Både den som tilgir og den som blir tilgitt."

"Ja," sa pappa. "Det gjør den."

Og så hadde Timian og pappa nok et eventyr i hjertene sine.

Refleksjonsspørsmål:

1. **Hvorfor tror du beveren til slutt kunne tilgi måka?**
2. **Hva tror du Timian mente med at "tilgivelse er ikke å si at det som skjedde var greit"?**
3. **Har du noen gang måttet tilgi noen for noe? Hvordan føltes det?**
4. **Hvorfor tror du den nye damen ble bedre enn den gamle?**
5. **Er det noen du kanskje burde tilgi? Hva holder deg tilbake?**

Aktivitetsforslag (Slik de ser ut i portalen)

Samarbeidsbygging – vi lager noe som holder fordi vi holder sammen

I eventyret ender beveren og måka med å bygge en **bedre dam sammen** enn den beveren klarte alene. De må øve på å:

- høre på hverandres forslag
- tåle uenighet
- gi hverandre en ny sjanse etter at noe ble ødelagt

I denne leken får barna erfare hvordan et byggverk blir til når *alle* får bidra – og hvordan resultatet ofte blir bedre når vi samarbeider, enn om én bestemmer alt.

Beskrivelse

Barna bygger en felles konstruksjon – en “demning”, mur eller et “beverbygg” – med pinner, kongler, snøblokker eller stein. Poenget er at:

- materialene legges **én og én, etter tur**
- barna må **snakke sammen** om hvor neste pinne/kongle/snøblokk skal ligge
- uenighet brukes som anledning til å **lytte, foreslå på nytt og gi hverandre sjanser**

Det er en ren samarbeidslek – ingen konkurranse, ingen “min” og “din” demning.

Du trenger

- Mange naturmaterialer, for eksempel:
 - pinner i ulike lengder
 - kongler
 - små steiner
 - snøblokker/klumper hvis det er snø
- Et avgrenset byggområde:
 - en liten grop
 - en stripe i snøen
 - en steinflate
 - eller et område ved en bekk (hvis det er helt trygt)
- Gjerne kjegler/markører for å vise:
 - hvor byggverket skal være
 - evt. “ende-til-ende” hvis dere skal koble to demninger sammen

Slik gjør dere det

1. **Innledning – fra konflikt til samarbeid**
 - Samle barna.

- Knytt til forrige dag:
 - I går ble dammen ødelagt og reparert.
 - I dag handler det om det som skjer *etter* at vi har tilgitt: å bygge noe sammen.
- Si:

“Beveren og måka bygde en ny, bedre dam sammen. I dag skal vi se hvordan det er å bygge noe der alle får være med og bestemme litt.”

2. Vis byggområdet og materialene

- Pek ut stedet dere skal bygge:
 - “Her blir beverens nye dam / mur / beverhytte.”
- Legg materialene (pinner, kongler, stein, snø) i en felles haug i nærheten.
- Si:

“Dette er fellesskatten vår. Ingen eier hver sin pinne – alt er vårt sammen.”

3. Forklar samarbeidsreglene

- Én og én legger på en ting av gangen.
- Før noen legger på noe, skal de:
 - *vise* hva de tenker
 - *spørre* de andre: “Hva synes dere?”
- Ingen får bare dytte på plass ting uten å si noe.
- Voksne modellerer setninger som:
 - “Jeg tenker at denne pinnen kan ligge her – hva tror dere?”
 - “Er det noen som har en annen idé?”

4. Start byggingen – én og én tur

- La ett barn starte:
 - velge én pinne/kongle/snøklump
 - legge den på et sted
 - kort si *hvorfor*: “Jeg vil at veggen skal bli høyere her.”
- Neste barn gjør det samme, osv.

- Voksne hjelper til å holde tempoet rolig og gi tid til å tenke.

5. **Bruk uenighet som øvingsfelt**

- Når to barn vil legge noe på forskjellig sted, stopp og si:
 - “Nå har vi to forslag – hvordan kan vi løse det?”
- Mulige løsninger dere kan modellere:
 - prøv det ene først, så det andre
 - kombinér forslag (f.eks. to pinner – en her, en der)
 - stemmegivning (hvis det kjennes ok)
- Knytt til tilgivelse:

“Selv når vi blir litt uenige, kan vi gi hverandre en ny sjanse og prøve å finne en løsning sammen.”

6. **Mellomstopper – se på det dere har laget**

- Etter en stund: stopp.
- Gå et steg tilbake og se på byggverket.
- Spør:
 - “Hva synes dere fungerer bra?”
 - “Er det noe vi vil styrke eller gjøre høyere/bredere?”
- La noen barn komme med forslag, og fortsett runden.

7. **Knyt til “bever og måke”-samarbeid**

- Gi to barn roller (eller flertallet):
 - noen kan være “bevere”
 - noen kan være “måker”
- Minn dem på:
 - I starten var de uvenner, nå bygger de sammen.
- La dem si korte replikker mens de bygger:
 - “Skal vi prøve sånn?”
 - “Det ble litt ustøtt, vi kan reparere.”

8. Avslutning – bygg sammen til “én stor”

- Hvis dere har bygget to mindre demninger (i hver sin ende), la en avslutningsfase være å **koble dem sammen** til én lang:
 - “Nå gjør vi som i eventyret – bygger en enda bedre dam enn før.”
- Samle til slutt hele gruppa rundt byggverket og ta et felles “beverklapp” på knærne eller snøen.

Varianter og utfordringer

Variant / utfordring	Slik kan dere gjøre det
 To demninger kobles sammen	Del gruppa i to. Hver gruppe bygger sin del, og til slutt jobber dere sammen for å koble dem til én stor.
 Lag “vegger” og “rom”	Barna kan foreslå at det skal være rom, kanaler eller “møtesteder” i byggverket.
 Rollelek: bever og måke	Noen barn er “bevere” (grunnbyggere), noen er “måker” (kommer med nye ideer og oversikt).
 “Forslag-runde” før hver tur	Før hvert barn legger på noe, skal de si høyt hvor og hvorfor – trening i å forklare idéer.
 Snø-/isvariant	Bruk snøklosser/isblokker (hvis mulig) og snakk om hva som gjør byggverket solid.
 Rive-litt-og-lære	Mot slutten kan dere selv velge å endre på én del: hva skjer hvis vi gjør det annerledes?

Hva trener barna?

- **Turtaking:**
 - Vente på tur, legge på én ting av gangen.
- **Samarbeid:**
 - Skape noe sammen, ikke “min bygning” og “din bygning”.
- **Evne til å gi og ta imot forslag:**
 - Si: “Jeg tenker...” og lytte til andres “Jeg tenker...”.
- **Konflikthåndtering i det små:**
 - Håndtere uenighet uten at det stopper hele leken.

- **Tilgivelse i praksis:**
 - Gå videre etter små konflikter og feil, og fortsette å bygge sammen.

Refleksjon etterpå

Samling etter leken, gjerne der dere fortsatt ser byggverket:

- *“Ble byggverket bedre da dere samarbeidet?”*
- *“Hva skjedde når dere var uenige om hvor ting skulle ligge?”*
- *“Var det noen som måtte gi litt slipp på sin idé for å få det til sammen?”*
- *“Hvordan hadde det vært hvis én person bestemte alt?”*
- *“Minnet dette litt om beveren og måka som bygde sammen etter at de ble venner igjen?”*

Dere kan også spørre:

- *“Hva kan vi gjøre neste gang vi blir uenige om noe i barnehagen?”*

Tips til voksne

- **Hjelp barna å stå i små konflikter:**
 - Ikke glatt over uenighet for fort – bruk den som læringsmulighet, men i små doser.
- **Gi språk for samarbeid:**
 - Modellsetninger:
 - “Hva tenker dere andre?”
 - “Skal vi prøve din idé nå, og min etterpå?”
 - “Jeg er litt uenig, men vi kan prøve.”
- **Unngå at én tar styring:**
 - Juster mildt hvis et barn styrer alt:
 - “Vi må høre på flere forslag – nå har du fått bestemme mange ganger.”
- **Løft fram samarbeid fremfor “geniet”:**

- Snakk om “vi fikk til...” i stedet av “han/hun bygde...”.
- **Knytt til tilgivelse:**
 - Når dere rydder opp eller går videre:
 - “I dag har vi ikke bare samarbeidet, vi har også øvd på å gi hverandre nye sjanser når vi var uenige.”